

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY TIL O'ZBEKASI
INV.№

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиңга бошлаган

E-mail: info@xs.uz

2006 йил 3 февраль, № 2 (3822)

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

Жума

«Ўзбекистон ҳаво йўллари»
Миллий авиакомпанияси
қарашли Самарқанд ҳалқаро
аэропорти ҳар қандай русум-
даги самолётни қабул қила
олиши имкониятига эга. У
2003-2004 йилларда МДҲ
Фуқаро авиацияси ассоциация-
сининг энг яхши аэропортла-
ри қаторидан жой олиб,
мукофот ва фахрий ёрлик
билин тақдирланган эди.

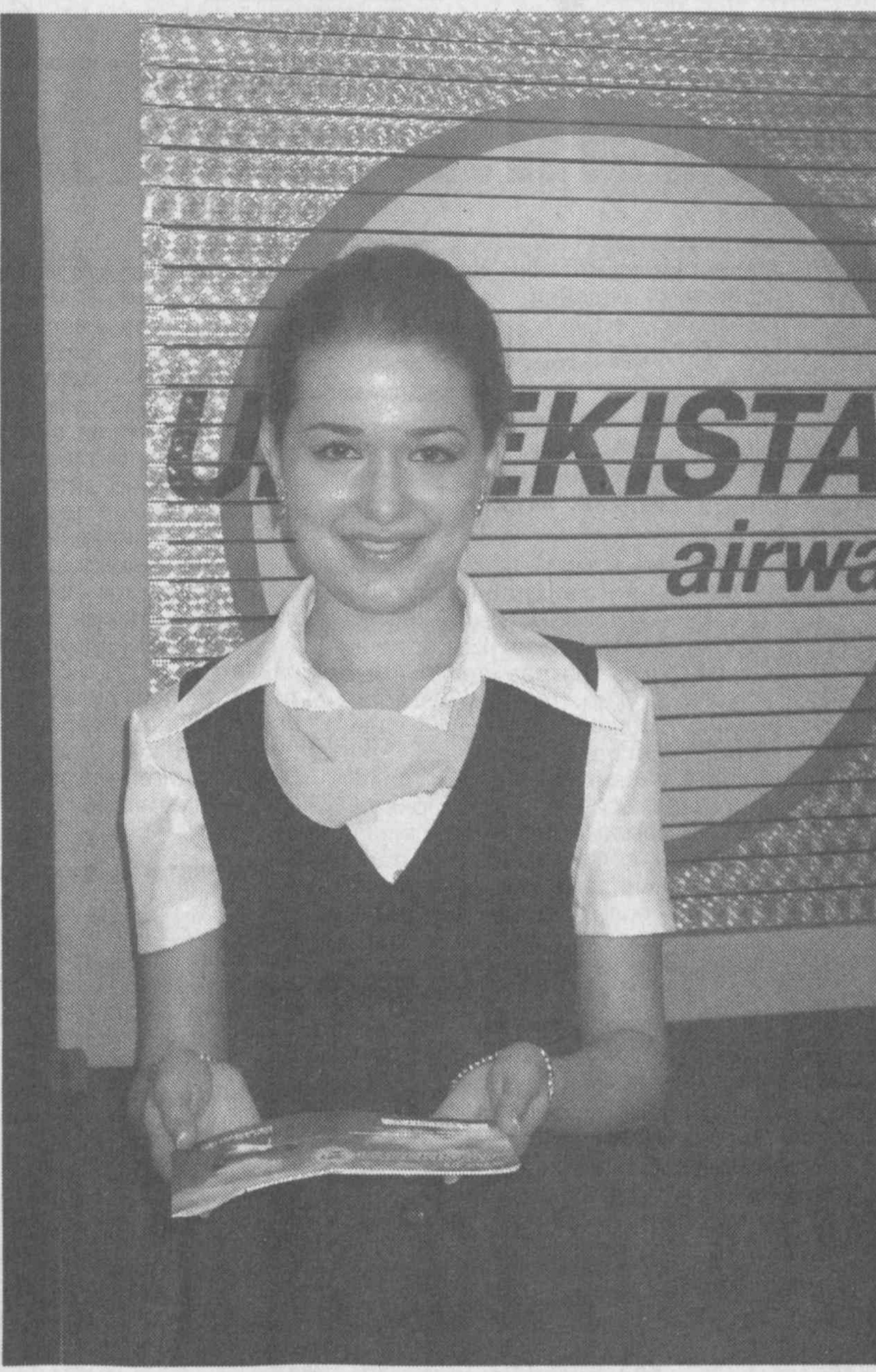
ПАРВОЗИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН!

СУРАТЛАРДА: Самарқанд ҳалқаро аэропорти фаолиятидан лавҳалар.
Т. НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

Ушбу аэропорт орқали биргина ўтган йил-
нинг ўзида турли йўналишлар бўйича 40 мин-
дан кўпроқ йўловчи ўз манзилларига этиб
кўйилди. Шунингдек, йил давомида аэропорт-
да жаҳондаги кўплаб мамлакатларнинг 517 та
турли русумдаги самолётлари қабул қилиб
олинди.

— Аэропортиздан ҳафтасига икки марта
Москва ва Санкт-Петербург шаҳарларига са-
молётлар катнови йўлга кўйилган, — дейди
аэропорт директори Алишер Шамсиддинов. —
Шунингдек, Фарғона-Самарқанд-Қозон ҳамда
Самарқанд-Тошкент йўналишларидаги рейс-
лар ҳам мунтазам катнаб турибди. Ёз мавсуми
келиши билан Самарқанд-Симферополь ва
Тошкент-Самарқанд-Бухоро-Урганч йўналиш-
лари бўйича рейслар катнови бошланади.

АҲБОРТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ РИВОЖИГА БАҒИШЛАНДИ

Пойтахтизидаги Халқаро биз-
нес марказида юртимизда жадал
ривожланиб бораётган ахборот
технологиялари соҳасига хори-
жий инвестицияни жалб этишга
багишланган видеоконференция
ўтказилди. Ўзбекистон Савдо-са-
ноат палатаси томонидан таш-
кил этилган мақзуру анхуманд
шу соҳада фаолият юртатётган
мутахассисларни хорижик иши-
лармонлар ҳамда дипломатик
корпус вакиллари иштирок этди.

Буғунги кунда ахборот техно-
логиялари жамият ҳаётига тез-
корлик билан кириб келмоқда.
Шу боис, Президентимиз Ислом
Каримов ташаббуси билан ахборот
технологиялари соҳасини ри-
вожлантиришга aloҳoдэ этибор
каратилди.

Мамлакатимизда телекоммуни-
кацион тизимнинг тубдан модерниза-
цияни килиниши натижаси-
да уяли алоқа ҳамда интернет
тармоғидан фойдаланувчilar

Акман НАЗАРОВ,
ЎзА мухбири.

Мирзо Улугбек
номидаги Ўзбекис-
тон Миллий университетида «Хозирги
замон географияси:
назария ва амалият»
мавзудаги иккি
куник ҳалқаро
имлӣ-амалий
анжуман нюхясига
етди.

Ўзбекистон Республика-
си географияни жамияти билан
хамкорлиқда ташкил этилган тадбирда мамлакат-
тимиз олимлари, тегиши
вазирлар, кўмита, идора
ва ҳалқаро ташкиллар ва
киллар, Қозогистон, То-
жикистон, Қирғизистон ва
Туркменистандан келган
мутахассислар иштирок
этди.

Анжуманда табиат ва жа-
мият ўтасидаги муносабат-
ларни тадқиқ этибун гео-
графияни кейинги йил-
ларда тарбияни жиҳатдан
ўзгариб ва бойбай бораётган-
дан алоҳида таъкидланди.
Буғунги кунда ушбу соҳада
анъанавий назарий масала-

ҲАЛҚАРО АНЖУМАН

лар билан бир қаторда гео-
экологик муммалор, демо-
графия, таъкидидорлик
ишилди. Мазкур хуж-
жатнинг маддама-мода
муҳокамасида сиёсий
партиялар барча фрак-
цияларининг вакиллари
иштирок этдилар. Қонунчилик
палатаси ҳақида ахборот
берди. Мазкур хуж-
жатнинг музокамаси
чиғодиб үзбекистондаги
халқаро ҳамкорликнинг
хамкорлиқнинг аҳамияти
юзасидан ўзро фикр ал-
машиди. Таълимида ил-
фар педагогик технология-
ларни кўллаш, ландшафт-
шунослик, табии ресурслар-
дан оқилона фойдаланиш,
табий ва иктисодий
районлаштириш, ҳалқаро
корпорация, интеграция ва
глобаллашув жаҳонларини
ниимлий тармоқларни
каби мавзуларда майоруза-
лар тинглайди.

Б.ХИДИРОВА,
ЎзА мухбири.

БУ СИЗГА ЯРАШМАЙДИ

Сурхондарёда фермерлик ҳаракатининг аҳволига бир назар

Ўзбекистон Фермер ҳўжаликлари уюшмаси вилоят филиалининг раиси
Рахматулла Манноновнинг айтишича, 2005 йили воҳада 6671 та фермер
ҳўжалик филиали кўрсатган. Шулардан беш мингта яқини 72217 гектар
майдонга чигит экиб, қарийб 180 минг тонна «ок оптин» етишигандар. Ҳусу-
сан, «Қорақасмөк» ҳўжалиги бултур давлатга 1000 тоннага яқин пахта сотиб,
300 миллион сўм даромад олди. Ангор туманидаги «Сайд Носирхон» ҳўжали-
гининг бир гектар сирорладиган ердан кўлга киригтан даромади эса бирим
миллион сўмдан оши.

Шерободдаги «Холмўинов Тўра», «Хушвақт» фермер ҳўжаликлари аъзола-
рининг кайғияти янам яхши. Чунки улар ўзлари етишигандар пахтадан чикан
толани ўзлари сота бошладилар. Даромад ҳисоби мөриоратив ҳолатини яхшилашмо-
да. Банк ва таъминотчи ташкиллар билан молиявий муносабатларни манфа-
атдорлик билан назорат қилишимоқда. Муммалорни дангат кўтириб чиқи-
шоқда.

— Режадан ортиқча топ-
ширган пахтамиз учун пах-
та заводи бизга устамида ҳақ
тўлашни пайсалга солиб
кеялпти, — деди Жар-
кўргон туманидаги «Жар-
кўргон» фермер ҳўжалиги
етакчиси Чори Чутпўлатов.

Бундан шартнома тузган
томонларнинг манбафатла-
рни химоя килишида бир
томонлама иш тутишилар
кўзга ташланётгандек кўринади. Масалан, 2005
йилда ҳўжалик суди идо-
рапарни йил якунларнамасдан
тириб ва ҳатто пахта йи-
ғим-терими мавсуми туга-
масиданоқ отларини кам-
чилаш келиши. Хали пах-
та тереб турган фермер-
лардан «Шартномада
кўрсатилган хосиллинг фи-
лон тоннасини етказиб
бермадиган» деган вах билан
тайёрловчининг фой-
дасига мўмй-мўмй жар-
ималар ундириб берисди.
Аммо ўша жарима тўлаган
фермерга пахта ва галла-

Якун ва сабоқ

нинг пулини шартномада
кўрсатилган муддатларда
ололмаётганини айтиб, те-
шиши идораларга мурожа-
ат кил, деб кўрнинг чи-
ни. Улар «Бундай мурожа-
таришни қандиди фойдаси
бўйс» дега кўл сийтап кўя
ковлиши.

Лекин бу билан фер-
мерлар филиалини жойлар-
да кўллаб-куватланмаяп-
ти, демокри эмасмис.

— Кейинги йилларда
фермерни ёнлиг, ўғит билан
таъминлаштиришни жойлаш-
ти, — деди Бандиҳон тум-
ани фермерлар уюшмаси
ни раиси Маммусоф Бек-
муродов. — Бундай шаро-
тида энди баҳор кимлаш-
дишишаш лозим. Ўзинга
ишишиб топширилган
ернинг ҳақиқий эгаси

бўлмогинг керак.

Минг афсуски, якунлан-
ган йилда кўллаб фермерлар
ишиларга билдирилган
иончони оқай олишмади.
Айримлар эса ҳатто ер
участкаларини томорка си-
фатида тарқатишгача бо-
риб етдилар. Мисол учун,
2005 йилда Шўрчи тумани-
даги «Бахтиёр» фермер
ҳўжалигининг бошлиги
Менгбай Бойкелдиев-ўзин-
га берилган 18,5 гектар
сугориладиган ернинг иккى
гектарини фуқароларга ўй-
жой куриш ва томорка учун
тарқатган. Уша жойларда
тартиблизис равишда кури-
шишишларни амалга оши-
рилган. «Искандар», «Бой-
мат бобо-Ҳайрун», «Ол-
покойим», «Полвонсой»,
«Асомиддин-2», «Шавкат-
Эшонкул», «Омад-19»,
«Сардорбек», «Равшан»,
«Хурлик» фермер ҳўжалик

лари ҳам «кўли очик» ли-
кни «Бахтиёр»ни орта қол-
дириб кетишигани нима
дайсиз?

Ўзбекистон Республика-
си Конституциясида ёзил-
гандек, ер умуммиллий
бўйлидир, давлат муҳо-
фазасидадир. Ўзбекистон
Республикасининг «Фер-
мер ҳўжалиги тўғрисида»
ги Конуидаги эса «Фермер
ҳўжалиги ерларига фер-
мерлар эга қилиши». Бу нима
дегани? Агар 2005 йилда вилоятда
етишилган пахтанинг 58 фо-
зи фермерлар улу-
шига тўғри келган бўлса,
жорий йилда эса яш-
уар қўйилган. Демак,
масаланинг шунга ўша-
хижатларига тегишиш ўхуқ
идоралари атрофлича бахо
берадилар, деб умид кила-

миз. Ахир бундай номақ-
бул ишлар сурхонларни

яшашни ишларни таъ-
рихидан кабул килилар.

— Вазирлар Мажкамасининг ишлаб чиқарилган ва жў-
наган пахта толаси учун хисоб-китобларни таъ-
рихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шароитида факат махсулот

таърихидан кабул килилар.

— Бозор иктисодиди шаро

СОЛИК ЮКИ

Газетамизнинг шу йил 24 январь сонида иктисол фанлари доктори, профессор Тохир Маликовнинг «Солик юки. Уни кескин камайтириш керакми?» сарлаваҳи мақолоси чот этилган эди. Ушбу чишига нисбатан турли соҳада ишловчи газетхонлардан ўндан ортиқ хатлар олдик. Куйида ана шу хатларда ифода этилган фикр-мулоҳазалар эътиборингизга ҳавола килинмоқда.

«Солик юки» минголасини ҳаяжон билан ўқиб чиҳдик. Унда кўйинган ҳар бир савол ва бу саволларга берилган аниқ жавоблар билан танишган инсон давлатнинг тинлилар ва осойиштагини таъминлаш, халқ фароновнинг ошириш ва ахолини ихтиомий кўллаб-куватлаши соликларсиз тасаввур килиб бўлмаслигига яна бир бор икор бўлади.

Шу боис 2006 йил 25 январь куни «Тадбиркорликни ривожлантириш тўғрисида» мавзусига бағишлаб туман ҳокимлиги солик, молия, тижорат банклари раҳбарлари ва фермерлар иштирокидан семинар ўтказилиб, унинг катанчилигига макола ўқиб ёшиттириди. Улар муалиф бўён этган фикрларни кўллаб-куватлаб, солик юкини камайтиришнинг асосий омилларидан бирни мамлакатимизга замонавий технологияларни киритиш оркали ишлаб чиқаршини кескин ривожлантириш зарурлигини таъкидлайдilar.

В. ҚАҲХОРОВ,
Коровубозор тумани
хокими
ўринбосари.

«СОЛИК ЮКИ» МАҚОЛАСИНИ ЎҚИБ...

адолатли йўналишдир. Профессор унинг моҳиятини илмий таҳлил усбулида тулақони ёритган.

Солик юки билан боғлиқ муаммолар ҳақида ошора гапирилиши хозирги даварда солик тўловчилашининг биргича нисбатан онгли муносабатини шакллантири, уларнинг янги маданий автолодини камол топтириша жуда мухим вазифани баҳарди, деган фикрданан.

Т. МИРЗАЕВ,
иктисол фанлари номзоди,
доцент.

Маколани худди мароқли асар ўқигандек бир нафасда ўқиб чиқдим, кеини кескини бошча вақт ўқирман, дейишига ишнинг мазмунига бўлган интилиши ва кишиз имкон бермади. Бундай ҳаммабоб тилда масаланинг фалсафий-иктисолид моҳиятини таъсири ёзиши ҳар кандай олимнинг кўлидан келмайди, деб ўйлайман.

Р.ШЕРНАЗАРОВ,
ўқитувчига.

Маколани худди мароқли асар ўқигандек бир нафасда ўқиб чиқдим, кеини кескини бошча вақт ўқирман, дейишига ишнинг мазмунига бўлган интилиши ва кишиз имкон бермади. Бундай ҳаммабоб тилда масаланинг фалсафий-иктисолид моҳиятини таъсири ёзиши ҳар кандай олимнинг кўлидан келмайди, деб ўйлайман.

М. ШЕРНАЗАРОВ,
ўқитувчига.

Фикр билдираётгани ҳақиқиғи фойдайлика ундаиди.

Н. ХАЙДАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузаурлари давлат
ва жамият курилиши академиги
«Молиявий ресурсларни
бошқариши» кафедрасининг
мудири, иктисол фанлари
доктори.

Маколада таъкидланганидек, кўпчилик қатори мен ҳам илгари «Солик юкини кескини камайтириш керак» деган фикрда эдим. Аммо маколанинг ўқиб, фикрим ўзгарди. Аввало, «солик юки» тушунчасини теран англеш имконига эга бўлдим. Айниска, биздаги солик юки даражасининг айрим ривожланган мамлакатлар кўрсаткичлари билан солиширилиши ва Т. Маликовнинг бу борадаги фикрлари мени солик юкини кескини камайтириш кусусидаги тасавvурларимни анча ўзgartirdi.

Х. ШЕННАЕВ,
иктисол фанлари номзоди,
доцент.

Буюк аҳодидим ал-Фарғоний

Мисрда ҳилда сабаби мунозараларни ўзгаришига қараб, сувни берча дехонлар ўртасида бир хил таъсилмаш, сув билан таъминлаш

умумий мукорига боғлик бўлади. Мана шу фикри макола муаллифи сода да тушунларни тида асосчаб берга олган. Бир пайтинг ўзида солик юкинин жуда ошиб кетishi иктисолидётнинг ривожига салбий таъсири кўрсатилиши мумкинлиги ма-саласига ҳам ёзтибор берилган.

Лўнда килиб айтганда, профессор Т. Маликов сомонидан барча солик тўловчилашни ўзига тортарадиган ва қизиқтирадиган мавзу бўйича ўзига хос саволлар жавоб бериладиган. Айниска, даромадидан олинига ўзига ташкидиган мавзуларни ўзига ташкидиган. Шу маннода, муалиф ўз маколасида «солик юки» тушунчасига тўғри берган. Айниска, ўзбекистондаги солик тўловчилашни зимишадиган солик, ставасининг чегараси эса 45 фойздан 29 фойзга тушунглиги фикримизнинг исботидир.

О. ОЛИМЖНОВ,
иктисол фанлари доктори,
профессор.

Иктисол фанлари доктори, профессор Т. Маликовнинг «Солик юки» сарлаваҳи маколаси вилоят давлат солик бошқармаси ходимлари томонидан кишини мухокама килинди. Чунки бу маколада соликларнинг ёсл моҳияти ҳамда

таъкидлаш жоизи, дунёда мумкамлаларни ўзимайтиб: у макамлакати иктисолид-хитимий шарт-шароитлардан келиб чиқиб қилинди. Ҳусусан, сўнгги йиллар давомидан макамлакатимизда солик тўловчилашни зимишадиган солик юкинин жуда ошиб кетishi иктисолидётнинг ривожига салбий таъсири кўрсатилиши мумкинлиги ма-саласига ҳам ёзтибор берилган.

Лўнда килиб айтганда, профессор Т. Маликов сомонидан барча солик тўловчилашни ўзига тортарадиган ва қизиқтирадиган мавзу бўйича ўзига хос саволлар жавоб бериладиган. Айниска, даромадидан олинига ўзига ташкидиган мавзуларни ўзига ташкидиган. Шу маннода, муалиф ўз маколасида «солик юки» тушунчасига тўғри берган. Айниска, ўзбекистондаги солик тўловчилашни зимишадиган солик, ставасининг чегараси эса 45 фойздан 29 фойзга тушунглиги фикримизнинг исботидир.

А. ЖҮРӘЕВ,
Тошкент молия институти
«Соликлар саломиқа тортниш»
кафедраси мудири, иктисол
фанлари доктори.

Иктисол фанлари доктори, профессор Т. Маликовнинг «Солик юки» сарлаваҳи маколаси вилоят давлат солик бошқармаси ходимлари томонидан кишини мухокама килинди. Чунки бу маколада соликларнинг ёсл моҳияти ҳамда

Материалларни Икром ЎТБОСАРОВ тайёрлади.

Иктисол фанлари доктори, профессор Т. Маликовнинг «Солик юки» сарлаваҳи маколаси вилоят давлат солик бошқармаси ходимлари томонидан кишини мухокама килинди. Чунки бу маколада соликларнинг ёсл моҳияти ҳамда

«Помик» типли қоракўл

Миришкор туманидаги «Ўзбекистон» қоракўл насличлиларни ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони Чўлмурод Барноев; наслдор «Помик» типли қоракўл кўйлари.

Шумород ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

СУРАТЛАРДА: наслчлил ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони Чўлмурод Барноев; наслдор «Помик» типли қоракўл кўйлари.

КОРХОНА НЕГА ТЎХТАЯПТИ?

«Бестекс» кўшима корхонаси Вазирлар Мажхамасининг 2001 йил 6 сентябрь даги қарорига биноан, Фарғона вилоятининг Бешарик туманида фаолият юритаётган «Бешарик текстиль» акционерлик жамиятини ўнинг ташкил этилган. Ҳукумат қарорида ушбу корхона пахта толасидан рақобатбардордан маҳсулотларни ишлаб чиқаришини кўйлайтириш, хорижий инвестицияларни жалб этиши асосидан республиканинг экспорт салоҳиятини кенгайтириши максадида тузилётганини таъкидлайдиган.

Корхонани ташкил қилинди. «Бешарик текстиль» (Ўзбекистон) 2573450 евро, «Сокай» ва «Текмен текстиль» (Туркя)нинг ҳар бирি 1533765 еврордан ва «Тексима экспорт импорт» (Германия) компанияси 1431616 евро мидорида маҳсулотларни ишлаб чиқаришини кўйлайтириш, хорижий инвестицияларни жалб этиши асосидан республиканинг экспорт салоҳиятини кенгайтириши максадида тузилётганини таъкидлайдиган.

Корхонани ташкил қилинди. «Бешарик текстиль» (Ўзбекистон) 2573450 евро, «Сокай» ва «Текмен текстиль» (Туркя)нинг ҳар бири 1533765 еврордан ва «Тексима экспорт импорт» (Германия) компанияси 1431616 евро мидорида маҳсулотларни ишлаб чиқаришини кўйлайтириш, хорижий инвестицияларни жалб этиши асосидан республиканинг экспорт салоҳиятини кенгайтириши максадида тузилётганини таъкидлайдиган.

Д.АЛЛАЕВ,
«Махали» ҳайрия
жамғармасининг
Кашқадарё вилояти
бўлими бошқаруви
расиси.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қадрлар кўнимисизлиги тифайли сўнгги йилларда у паст рентабелли ҳўжаликлар сафирига тушуб қолди. Нихоят, чорва, ёзасига топширилиб, иш оилавий пурдат асосида ташкил этилган, маңбаатдорлик ортиб, дастлабки ютуклар кўлга киритила бошланди. Ҳўжалик азолашиб 2005 йил мавсумини юз бош совликдан 120 тадан кўзи олиб, ҳар бир совлик биттадан кўзи қолдириши билан якунлаши. Ҳозирда чўпонлар асосида экспортни 25 отар чорванини кишилардан беталафот олиб чишига каратишган.

Шунингдек, ҳамма оғови ўзига ташкил этилган.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони жароидада соликларни ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қадрлар кўнимисизлиги тифайли сўнгги йилларда у паст рентабелли ҳўжаликлар сафирига тушуб қолди. Нихоят, чорва, ёзасига топширилиб, иш оилавий пурдат асосида ташкил этилган, маңбаатдорлик ортиб, дастлабки ютуклар кўлга киритила бошланди. Ҳўжалик азолашиб 2005 йил мавсумини юз бош совликдан 120 тадан кўзи олиб, ҳар бир совлик биттадан кўзи қолдириши билан якунлаши. Ҳозирда чўпонлар асосида экспортни 25 отар чорванини кишилардан беталафот олиб чишига каратишган.

Шунингдек, ҳамма оғови ўзига ташкил этилган.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони жароидада соликларни ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қадрлар кўнимисизлиги тифайли сўнгги йилларда у паст рентабелли ҳўжаликлар сафирига тушуб қолди. Нихоят, чорва, ёзасига топширилиб, иш оилавий пурдат асосида ташкил этилган, маңбаатдорлик ортиб, дастлабки ютуклар кўлга киритила бошланди. Ҳўжалик азолашиб 2005 йил мавсумини юз бош совликдан 120 тадан кўзи олиб, ҳар бир совлик биттадан кўзи қолдириши билан якунлаши. Ҳозирда чўпонлар асосида экспортни 25 отар чорванини кишилардан беталафот олиб чишига каратишган.

Шунингдек, ҳамма оғови ўзига ташкил этилган.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони жароидада соликларни ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қадрлар кўнимисизлиги тифайли сўнгги йилларда у паст рентабелли ҳўжаликлар сафирига тушуб қолди. Нихоят, чорва, ёзасига топширилиб, иш оилавий пурдат асосида ташкил этилган, маңбаатдорлик ортиб, дастлабки ютуклар кўлга киритила бошланди. Ҳўжалик азолашиб 2005 йил мавсумини юз бош совликдан 120 тадан кўзи олиб, ҳар бир совлик биттадан кўзи қолдириши билан якунлаши. Ҳозирда чўпонлар асосида экспортни 25 отар чорванини кишилардан беталафот олиб чишига каратишган.

Шунингдек, ҳамма оғови ўзига ташкил этилган.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони жароидада соликларни ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қадрлар кўнимисизлиги тифайли сўнгги йилларда у паст рентабелли ҳўжаликлар сафирига тушуб қолди. Нихоят, чорва, ёзасига топширилиб, иш оилавий пурдат асосида ташкил этилган, маңбаатдорлик ортиб, дастлабки ютуклар кўлга киритила бошланди. Ҳўжалик азолашиб 2005 йил мавсумини юз бош совликдан 120 тадан кўзи олиб, ҳар бир совлик биттадан кўзи қолдириши билан якунлаши. Ҳозирда чўпонлар асосида экспортни 25 отар чорванини кишилардан беталафот олиб чишига каратишган.

Шунингдек, ҳамма оғови ўзига ташкил этилган.

«Бестекс» кўшима корхонаси ширкат ҳўжалигининг тажрибали чўпони жароидада соликларни ширкат ҳўжалиги бундан бир неча йиллар мукаддам ўзининг наслдор «Помик» типли қоракўл совликлари билан машҳур эди. Афсуски, қад

Таҳлил ва таққос

Бу галиги киши аввалиги йилларга нисбатан қаттироқ келди. Якнида газетамизда чоп этилган “Аёз дунё ахлиниң қишига тайёрларлиги ва иродасини синаб кўрмоқда” сарлавҳали мақолда шу ҳадда сўз юритилиб, сувук ҳаво оқими юртимизни ҳам четлаб ўтмагани, бироқ барча вилоятларда қишига пухта тайёрларлик кўрилгани туфайли у беталафот кечётгани, аҳолини табиий газ, электр ва иссиқлик куввати билан ташминлашда узилишларга йўл кўйилмаётгани таъкидлаб ўтилди. Дарҳакиқат, ҳукуматимиз томонидан коммунал соҳани ислоҳ қилишга жиддий эътибор қаратилаётгани боис ийдан-ийлга бу тизим токомиллаши бормоқда.

Масаланинг бошқа бир жиҳати ҳам борки, аслида айтмоқчи

бўлаётган асосий гапимиз шу. Табиат инжилигини кўрсатиб турган ҳозиргидек бир шароитда хонандонларни мейёрида иситиб беришнинг ўзи озмунча куч-ғайрат талаб килмайди. Табиийки, харажатлар ҳам шундай вазиятда анча ошади. Бу осонлик билан бўладиган иш эмас. Аммо кўрсатилаётган ана шу хизматлар бўйича ўз вактида тўловни амалга оширайтмизми? Мана шу савол кўндаланг кўйилганда, унга жавоб топшига кийналади, киши. Ўтган йил 20 октябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг тўқказисиз якунларига багишланган мажлисида ҳам шу масала атрофлича мўжокама қилиниб, Самарқанд, Тошкент, Хоразм вилоятларида, Коқаралогистон Республикаси ва Тошкент шаҳрида коммунал хизматлар бўйича дебиторлик қарзларнинг анча ўсишига йўл кўйилгани танқид остига олинганди. Хўш, ҳозир аҳвон қандай?

ИССИҚ СУВНИНГ ЎЗИ КЕЛМАЙДИ

аксарият истеъмолчилар бундан хабардор эмас

Ағусуски, биргина Тошкент шаҳри мисолида айтадиган бўлсак, вазиятни у қадар кониқарли деб бўлмайди. Чунки пойтхатларнинг факат иссиқлик манбаининг ўзидан бўлган дебиторлик карзлари, 2005 йил 1 декабрь холатига кўра оз эмас, кўп эмас, нақд 29 миллиард 432 миллион 210 минг сумни(!) ташкил этмоқда. Бу борада қарздор булган аҳолининг 47 физици бир йилдан, 10 физици 9 ойдан, 13,6 физици 6 ойдан ортиг, 20,6 физици 3 ойдан бойгача булган вакт мобайнида кўрсатилган хизматлар учун ҳақ тўламай келмоқда. Энди ўзингиз ўйлаб кўрин: шундай бир шароитда тармода учраб турадиган салбий ҳолатларни бартараф этиш кайси маблаглар хисобига амалга оширилиши мумкин? Аслида муаммоларнинг дастлабки сабабларини ҳам шу жойдан кидириш тўғри бўлмасмискин? Негаки, оддигина носозликдан нолиб, коммуналчилар шавнинг маломатлар ёдирладиган кишиларнинг аксарияти гўё ечимини топмаётган бундайдан камниларларда ўзлашадиган хисобига оширилиши мумкин?

Очиғини тан олиши керак, сувни, хусусан, иссиқ сувни етказиб бориш жаёни қанчалар мурқаба ватта мағлаб талаб қилишидан кўлпазиши жойиб. Бу бир неча боскични талаб қилилади. Дастралаб тоза сув маҳсус сифимларга кўйлади. Сўнгра унга кимевий моддалар билан ишлов шерили, кўйлашади. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Сир кўрсаталиги. Масалан, 2005 йил 1 декабрь холатига кўра, иссиқлик кувватидан фойдаланувчи 4108210 мизоз билан тўғридан-тўғри 405210 та шартнома туздик. Бу жиҳи. Лекин 568 та бўш(эгаси!) хонадон ҳам бор экан. Уларнинг соҳибларини топлишнинг умумий иложи бўлмайти. Шунингдек, 583 та хонадон эгаларининг шартнома тузишдан бўйин товлаётгани туфайли истеъмол килинган иссиқлик куввати учун тўловларнинг тўлиқ йигилишини олинишади.

— Кўйинча истеъмолчилар етказиб бериладиган иссиқлик куввати нархлари қилинганинг дастак қилинади. Билишимизча, хукуматимиз томонидан бу борада аҳолига маълум миқдорда ёнгиллик ҳам яратиб берилган. Шундай эмасми?

— Албатта. Иссиқлик куввати нархлари Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига 2001 йил 4 августандаги рўйхатга олинган “Коммунал хизматлар учун нархларни шакллантириш ногиди сарф-хара-

жатлар таркибини аниқлаш ва рентабеллиникнинг энг юқори даражасини амалга оширишга доир Низом”га мувофиқ хисобланади. Айтайлик, ўтган йилнинг 1 февралида иссиқ сув таъминотига бир киши учун(хисоблагич ўтилмағандан) 1924 сүм миқдорида ҳақ олинган бўлса, 1 октябрдан бошлаб у 1550 сүм этиб белгиланди.

Албатта, юқорида кайд этилган мисоллардан келиб чиқиб, «Карзларни юндириш юзасидан хеч кандай чора кўримлаётган экан-да», дейди “Тошиссиккуват” ишлаб чиқариши бирлашмаси бош директори Абдулхалид Валиев. — Биз бу вазифани имкон қадар удавалашга ҳаракат қиласамиз. Аммо ечимини кутаёндан айрим муаммолар ҳам борки, унга ишишимизга салбий таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта таъмирланishi керак. Кейинги йилларда қарздорлик бу ишни амалга оширишга ҳалактади. Кўйидаги рақамлар ҳам тоза тасдиқлайди: 2003 йилда 56, 2004 йилда 70,8 ва ўтган йилда 40 километрдаги қувурлар қайта таъмирланади.

Гоҳида таъминот масаласида айрим муаммолар юзага чиқади. Мутахассислар буни аҳолининг коммунал тўловларни ўз вақтида амалга оширимагани билан боғлашади. Мисол учун, Тошкент шаҳрида мавжуд умумий қувурларнинг 160 километри ҳар йили меъёрий қайта т

